У пошані до піонерів — лицем до молоді!

СВОБОДА SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY

Редакція і Адміністрація: "Svoboda", 81-83 Grand St. Jersey City, N. J. 07303
434-0237
434-0807
УНСоюзу: 435-8740
— Тел. з Ню Йорку: —
BArcly 7-4125
УНСоюзу: BArcly 7-5337

РІК LXXVIII. Ч. 135. ДЖЕРЗІ СИТІ і НЮ ЙОРК, ВІВТОРОК, 20-го ЛИПНЯ 1971 15 ЦЕНТІВ — 15 CENTS JERSEY CITY and NEW YORK, TUESDAY, JULY 20, 1971 No. 135. VOL. LXXVIII.

— КОРОТКІ ВІСТІ —

Понеділок, 19 липня 1971

В АМЕРИЦІ

ПРЕДСТАВНИКИ ОБ'ЄДНАНОГО СОЮЗУ ТРАНСПОРТОВЦІВ — професійної спілки залізничних робітників, повідомили, що вже застрайкували дві залізниці і що страйк розпочнуть незабаром ще більше ліній. Поїзди „Юніон Пасифік Рейлрод" і „Саутерн Рейлвай" стоять на залізничних стаціях. Професійна спілка залізничників домагається від власників залізниць більших прав для робітників. Нещодавно було звільнено з праці 6.000 осіб лише тому, що залізничні компанії хочуть економити гроші.

ПРЕЗИДЕНТ-МАРКСИСТ Д-Р АЛЛЕНДЕ після 8-сячного керівництва Чіле прийшов до першого важливого випробування сил: марксисти-соціялісти і антимарксисти голосували в понеділок у федеральному дистрикті у м. Вальпарасіо, де живе одна десята всіх уповноважених до виборів у Чіле. По наслідках цих виборів лівий уряд побачить, чи він може йти ще лівіше, чи тимчасово стриматися із своїми плянами. Вперше три опозиційні партії, на чолі з Християнськими Демократами, об'єдналися і виставили свого кандидата, який — виграв.

ВІДДІЛ ЗДОРОВ'Я ПРИ МІСЬКІЙ РАДІ НЮ ЙОРКУ повідомив, що він буде оприлюднювати назви й адреси ресторанів, які систематично порушують правила санітарії і гігієни. Перший список таких ресторанів може з'явитися в пресі вже від 26 липня. У повідомленні сказано, що понад 80% усіх ресторанів у Ню Йорку не дотримуються приписаного „Кодексу Здоров'я".

СЕКРЕТАР ТОРГІВЛІ МОРІС СТЕНС ВВАЖАЄ, що немає чого поспішати з забороною користуватись „ДДТ" — отруйною речовиною для поборювання шкідників у полях і садах, коли ще не вжито рішучих заходів для зменшення кількости отруйних газів, що їх „постачають" автомобілі.

КОМІСІЯ У СТЕЙТІ ДЖОРДЖІЯ, складена з білих і з негрів досліджувала поведінку поліції в Колумбусі і прийшла до висновку, що в багатьох випадках чорні й білі поліцаї поступають несправедливо супроти чорного населення. Комісія складалася з трьох білих і трьох негрів. Її було створено після того, як група чорних поліцаїв обвинуватила стейтову поліцію у невідповідній до них поведінці.

55 ВІДСОТКІВ З УСІХ ОПИТУВАНИХ Інститутом Ґеллупа, в тому й прихильники Демократичної партії, вважають, що сенатор Едвард Кеннеді не зможе виграти президентських виборів у 1972 р. Найбільшу тінь на сенатора Е. Кеннеді кинув випадок в затоці Чепакіддік, коли через нього втопилася в авті молода секретарка.

ПОЛІЦІЯ В НЮ ЙОРКУ ЗНАЙШЛА ПОБЛИЗУ парку Палисайд 197 паличок динаміту. Знайти їх було легко, бо хтось повідомив поліцію про те місце, сказавши, що він говорить від імени Жидівської Ліґи Оборони. Поліція підтвердила, що Ліґа добровільно вирішила здати переховувану в неї зброю, і що динаміт — це перший крок у виконанні обіцянки.

У СВІТІ

ДОРАДНИК ПРЕЗ. Р. НІКСОНА ГЕНРІ КІССІНДЖЕР ЇЗДИВ до Пейпінґу на наради з комуно-китайським прем'єром Чу Ен-лаєм разом з 3-ма своїми співробітниками, членами американської Крайової Ради Безпеки. Ними були Вінстон Лорд, син колишньої делегатки ЗСА в ОН, Джан Голдридж і В. Ричард Смайзер з Далекосхіднього Відділу Державного Департаменту. Вони були в Пейпінґу 9-11 липня ц. р.

КОМУНО-КИТАЙСЬКІ РАДІО І ПРЕСА ПРИСВЯЧУЮТЬ дуже мало уваги заповідженим відвідинам през. Ніксона. Вони обмежились до проголошення в цій справі офіційного комунікату, але прмовчали коментарі на цю тему Ніксона й американської преси.

ГОЛОВА ЕСПАНІЇ ГЕН. ФРАНКО ПРОГОЛОСИВ декрет з різними подробицями, як князь Хуан Карлтос має заступати його в характері голови держави на випадок його хвороби.

ПРЕМ'ЄР ГРЕЦІЇ ГЕОРҐ ПАПАДОПУЛЬОС ЗАРЕАГУВАВ різко на релолюцію комісій закордонних справ Конґресу, що пов'язує дальшу допомогу ЗСА Греції з поворотом Греції до демократичного ладу. Грецький прем'єр заявив, що в усьому світі замало золота, яке могло б диктувати Греції, як вона має правити у себе.

СХІДНЯ НІМЕЧЧИНА ЗВІЛЬНИЛА 6-ох молодих американців, арештованих і засуджених на в'язничні кари від 1-5 років у рр. 1969-1970. Східньо-німецькі комуністи не в'язнять вже ніяких більше американців.

НА КОНФЕРЕНЦІЇ АДВОКАТІВ У ЛОНДОНІ ВИСТУПИВ генеральний прокуратор Джан Мічелл з різкою критикою американського судочинства, яке дозволяє злочинцям довгими роками правуватися. Голова Найвищого Суду Воррен Бирґер критикував поведення адвокатів у судах.

ВІЦЕ-ПРЕЗИДЕНТ СПІРО ЕҐНЮ ЗАКІНЧИВ свою подорож по Азії й Африці й прибув до Еспанії. Він прославляв чорних володарів Етіопії, Кенії і Конґа, протиставляючи їх „сварливим" самозванчим провідникам муринського суспільства в Америці.

У МОСКВІ АРЕШТУВАЛИ 35-ох жидів, які переводили голодовий страйк у будинку центральної пошти. Їх посадили у поїзд і відправили назад до Грузії, де їх судитимуть.

АВСТРІЯ І ІТАЛІЯ ПІДПИСАЛИ договір про Південний Тироль, щодо якого існує між ними перманентний конфлікт: Італія, діставши під своє правління Півд. Тироль з більшістю німецького населення, надала йому обмежену автономію. Тепер вони погодились, щоб цю справу передати Міжнародному Трибуналові в Ґаазі.

4 АРАБСЬКІ ДЕРЖАВИ ЗАСУДИЛИ криваві репресії, стосовані в Марокко супроти провідників і учасників невдачного військового бунту. Єгипет Лібія, Сирія і Судан проголосили спільну в цій справі заяву, яку підписали президенти даних держав.

У ПІВДЕННОМУ В'ЄТНАМІ ЗРОБИЛА велике враження радіо-передача „ЕнБіСі" (Нешенел Бродкестінґ Корпорейшен), в якій одверто закинено президентові Нґуєнові Ван Тіє і віце-президентові Нґуєнові Као Кі, що вони обидва збагатились на торгівлі наркотиками. Президент Тіє назвав ту передачу доказом на „безвідповідальність журналістики".

ПОДОРОЖ НІКСОНА ДО ПЕЙПІНҐУ У ЦЕНТРІ УВАГИ АМЕРИКИ І СВІТУ

Вашингтон. — Президент Ніксон скоротив на три дні своє перебування у літньому „Білому Домі" в Сан Клементе у Каліфорнії і в минулу неділю 18 липня вернувся до Вашингтону, який стоїть під враженням його заяви про подорож до Пейпінґу найдалі до травня 1972 р. Генрі Кіссінджер, який перебував у Пейпінґу 9 - 11 липня ц.р. і за 49 годин свого побуту в столиці Комуністичного Китаю, 20 годин перевів на нарадах головно з комуно-китайським прем'єром Чу Ен-лаєм, заявив журналістам під час лету з Каліфорнії до Вашингтону, що американсько-китайська конференція „на вершинах" мусить бути добре підготована, бо інакше стала б ‚катастрофою'. Тому він висловив переконання, що президент Ніксон не зможе полетіти туди скоріше, як при кінці цього року. Він перестеріг проти надто великих сподівань на ту подорож, ‚але вказав на корисність такої візити з погляду світового миру. На понеділок 19 ц.м. була заповіджена зустріч Президента з обопартійними лідерами обох Палат Конґресу, на якій Президент мав подати ближчі інформації щодо подорожі до Пейпінґу і її політичне значення. Державний секретар Вілліям Роджерс мав розпочати в понеділок 19-го липня довгу чергу розмов із закордонними, головно азійськими і далекосхідніми, амбасадорами. Одним із перших, що зголосився на таку розмову, був амбасадор Вільного Китаю Джеймс С. Г. Шен, який в минулу п'ятницю зголосив строгий протест проти рішення президента Ніксона поїхати з офіційними відвідинами до Пейпінґу, не узгіднивши такого пляну раніше з урядом Вільного Китаю на Тайвані (Формозі). Совєтський амбасадор Анатолій Добринін не зголосився і не просив ближчого з'ясування цілей подорожі Ніксона до Пейпінґу.

Реакція на заповіджену подорож Ніксона до Комуністичного Китаю в політичних колах — не одностайна. Сенатор із Нюйоркського стейту Джеймс Л. Баклі, який вийшов із листи Консервативної партії і належить до республіканської меншости в Сенаті, висловився дуже критично і неґативно щодо тієї подорожі Президента. Лідер республіканців в Сенаті Гю Скатт висловив переконання, ‚що коли Президент погодився приїхати до Пейпінґу перед травнем наступного року, то вірогідно до того часу будуть відкликані з В'єтнаму всі американські війська. Більшість сенаторів і конґресменів з обох партій зайняли прихильне становище супроти того рішення Президента. Зокрема, загально думають, що китайські комуністи звільнять чотирьох американців, двох цивільних і двох військових, яких від років в'язнять, як „шпигунів". Речник Білого Дому заповів, що президент Ніксон в недовгому часі проголосить, яке становище ЗСА займуть на Генеральній Асамблеї Об'єднаних Націй в справі прийняття туди Комуністичного Китаю.

Дорадник президента Ніксона Генрі Кіссінджер — ліворуч — їздив із Пакістану до Пейпінґу у строго засекреченій місії і перевів з комуно-китайським прем'єром Чу Ен-лаєм — праворуч— 20 годин на розмовах, змісту яких дотепер не подано. У Пакістані проголошено тоді, що Кіссінджер „захворів на шлунок" і тому ніде не показується. Кіссінджер твердить, що китайські комуністичні провидірі знаменито поінформовані про американські відносини. Чу Ен-лай запитував його, Кіссінджера, про промову през. Ніксона з 6 липня ц. р. у Канзас-Ситі: Кіссінджер відповів, що був тоді в дорозі і тої промови не читав. Наступного дня йому прислали текст тієї промови з замітками Чу Ен-лая та з його дописокою, щоб той текст повернути.

Південний В'єтнам пропонує комуністам перемир'я і розмови про з'єднання

Сайґон. — Уряд Південного В'єтнаму проголосив через радіо пропозицію Північному В'єтнамові й В'єтконґові, щоб негайно завести воєнне перемир'я та розпочати переговори про з'єднання обох частин В'єтнаму на базі виборів, які мали б відбутися на всьому терені В'єтнаму під міжнародною контролею. Тому, що комуністи постійно заявляють, що вони з президентом Південного В'єтнаму Нґуєном Ван Тіє не будуть розмовляти і вимагають від американців, щоб вони припинили всяку підтримку тому президентові, то його заклик напевно буде відкинений. Речник комуністів на Паризькій конференції про В'єтнам заявив, що през. Ніксон „в розпуці" старається знайти порозуміння з великими державами в справі В'єтнаму, але це не може мати впливу на становище „в'єтнамських патріотів". Зате віце - президент Південного В'єтнаму Нґуєн Као Кі твердив рішуче, що подорож през. Ніксона до Пейпінґу матиме вирішне значення на закінчення В'єтнамської війни і що це може статися швидше, аніж дехто сподівається. Також президент Нґуєн Ван Тіє вважає, що зросли шанси на замирення, хоч висловився про це обережніше. Віце - президент Као Кі звернув увагу, що коли Комуністичний Китай погодився у принципі на політику співіснування, то й Північний В'єтнам не зможе вести іншої політики. Другий опонент президента Тіє у найближчих президентських виборах, ген. Дуонґ Ван Мінь відбув великі збори своїх прихильників у буддистській паґоді, де закидувано президентові Тіє фальшування виборів та закликано його взагалі не кандидувати.

Армія ЗСА розпочала ліквідувати бактеріологічну зброю

Пайн Блофф, Аркензо. — У великому кам'яному 10-поверховому будинку без вікон, оточеному колючими дротами, що стоїть серед лісу, розпочалося методичне і плянове знищення страшної бактеріологічної зброї, яку ЗСА почали продукувати в 1953 році. Лише невеликі кількості різних видів такої зброї залишено для дальших ляборяторних дослідів, щоб ЗСА знали, як боронитися у випадку, коли б ворог застосував таку смертоносну зброю. Командант військового арсеналу Пойн Блофф, полк. Джон Стоннер, сказав журналістам, що треба було б яких 15 років на те, щоб відновити зброю, яку тепер знищується. Президент Ричард Ніксон дав наказ в 1969 році, щоб запаси бактеріологічної зброї були знищені, і від того часу до цього провадилась докладна підготова.

ВЛАДИКА ІОВ У ПАРАҐВАЇ

Ріо де Жанейро. — З Бразилії виїздив до Параґваю на канонічну візитацію Владика Української Православної Церкви Єпископ Іов, де він відвідав парафії УПЦеркви. Перед тим Владика Іов відбув візитаційну поїздку до Арґентини. У Бразилії, зокрема у Куритибі й навколишніх місцевостях, Владика відправляв Богослуження в асисті православного українського духовенства, та в присутності багатьох вірних, серед яких були й українці католицького віровизнання.

На пластовій оселі „Вовча Тропа" відбулися Дні Пластуна-Пластунки

Іст Четтем, Н.И. — В суботу й неділю, 17 і 18 липня ц.р., тут на пластовій оселі „Вовча Тропа", під час проведених Днів Пластуна-Пластунки, батьки мали змогу відвідати своїх дітей, які таборують тут в кількості яких 400 осіб в шістьох більших і менших таборах. У програмі цих днів пластові юначки і юнаки провели ряд вправ і показів. Увечері, не зважаючи на дощ, відбулися ватра юнацтва та вогник новацтва. Ватра юнаків і юначок була присвячена Закарпаттю і під час неї промовляв до молоді кол. ни Юліян Ревай. В неділю, 18-го липня, Служби Божі ни. В неділю Служби Божі відправили капелян Оселі о. Ю. Менцінський та парох церкви св. Юра в Ню Йорку о. В. Ґавліч в католицькому обряді, а о. Теодор Ваґан — у православному. Погода, на зміну від суботньої, була дуже гарна і батьки змогли побачити водний балет юначок в басейні, як теж вправи з віночками, прапориками і танки новаків та новачок. Закриття святочних днів відбулося в неділю о год. 5-ій по пол. дефілядою та зняттям таборів. Командантом „Дня" був ст.пл. Зенон Ушак. За справність в удержанні порядку при великій кількості пластунства і гостей відповідали члени Управи Оселі та Пластприяту під проводом пл.сен. Я. Бойдуника. Численно була репрезентована під час Днів Пластуна-Пластунки Крайова Пластова Старшина під проводом пл. сен. П. Дорожинського. Пластову оселю й табори відвідав у ці дні довголітній провідник Пласту пл. сен. Яро Гладкий. На оселі відбуваються тепер такі табори: табір новачок під проводом ст. пл. Наталки Горак, новаків під проводом пл. сен. Якова Шегрина, юначок під проводом пл.сен. Ніни Самокіш, юнаків — пл. сен. Володимира Бакальця, табір розвідниць — пл.сен. Рути Галібей, піонірський табір юнаків під проводом ст. пл. Романа Процика.

Ірак зриває зв'язки з Йорданією

Ливан. — Внутрішні відносини між арабськими країнами знову загострились, коли Ірак зажадав від Йорданії, щоб вона відкликала з Багдаду свого амбасадора та закликав інші арабські країни також бойкотувати Йорданію. Ірак відтримував завжди арабських партизанів, які здебільша рекрутуються з-посеред палестинських втікачів на території Йорданії. Йорданське державне військо, яке виперло партизанів, т. зв. федеїв, з більших йорданських міст, почало витискати їх на захід. Коло 50 - 70 палестинських партизанів перейшли одверто кордон на окуповану Ізраїлем частину Йорданії, і там піддалися ізраїльським військам. Йорданські урядові кола твердять, що це були „ізраїльські провокатори", але прихильна партизанам радіостація в Ливані гостро критикувала нову атаку йорданського війська проти партизанів, які — мовляв — воліють мати діло з ворогом, як ворожим їм арабським урядом.

Появилося нове число журналу „Український історик"

Ню Йорк. Видаваний Українським Історичним Товариством журнал „Український Історик" завершив 4-им (28-им з черги) числом за 1970 семий рік існування. На зміст цієї 136-сторінкової книжки журналу склалися статті: сл. п. Ярослава Пастернака про „Важливі проблеми етногенези українського народу в світлі археологічних досліджень", Л. Винара про Юліяна Бачинського — видатного дослідника української еміґрації, стаття американського дослідника Е.Д. Вайтона, мол. англійською мовою про українців і польський режим 1937-1939 рр., М. Ждана про Україну під пануванням Золотої Орди, Л. Шанковського „Нариси української воєнної історіографії" та Р. Мизя „Участь українців в життю югославських народів в давніші часи". В розділі „Пам'яті померлих" надруковані статті Н. Полонської - Василенко про померлого в 1970 р. видатного українського історика Домета Олянчина та В. Вериги про пок. археолога Ярослава Пастернака, як „дослідника підземного архіву України". В багатьох розділах бібліографії надруковані рецензії С. Горака, Б. Винара, М. Антоновича, Л. Биковського, В. Приходи, М. Ждана, І. Світа й І. Витановича на ряд нових праць з Української ССР і з еміґрації, як також короткі бібліографічні нотатки про нові видання. У хроніці подані інформації про Українське Історичне Товариство, осередок українських студій у Гарварді та про участь українців у XIII-ому Міжнародньому Конґресі Істориків у Москві. Виходить — „Український Історик" за головною редакцією проф. Любомира Винара. Адреса редакції й адміністрації: "The Ukrainian Historian", P.O. Box 312, Kent, Ohio, 44240.

Президія і Виконний Орган УНРади відбули засідання

Мюнхен. — 10 липня відбулося тут у приміщенні ДЦ УНР засідання Президії УНРади, в якому взяли участь члени Президії, а також президент УНР в екзилі Микола Левицький, віце-президент Микола Степаненко та члени ВО УНРади на чолі з головою ВО Спиридоном Довгалем. Керував засіданням вик. обов'язки Голови УНРади д-р Петро Белей.

Президія розглянула ряд організаційних та політичних справ, пов'язаних з діяльністю ДЦ УНР в екзилі. Зокрема Президія прийняла остаточно опрацьований Редакційною комісією Реґулямін виборів до Громадського сектору УНРади, встановлюючи при тому число представників Громадсько-виборчого сектору 15 з відповідним розподілом на окремі країни. Так само Президія затвердила запропонован у ВОрґаном Головну виборну комісію, в склад якої призначено по одному представників від усіх заступлених в УНРаді партій та одного безпартійного. Докладно обговорено справу скликання наступної Сесії УНРади, прийнявши постанову, що сесія має відбутися в Европі.

Президія УНРади вирішила, що в найближчому часі слід придбати приміщення для ДЦ УНР. У зв'язку з тим, що будівельний фонд, який стоїть в розпорядженні УНРади (біля 95 тис. нм.) замалий, щоб можна набути якийсь відповідний об'єкт в Німеччині, де ціни на такі об'єкти дуже високі, Президія УНРади вирішила з'ясувати можливості купівлі такого об'єкту в Англії, де можна купити цілий окремий будинок. Президія УНРади доручила ВО енергійно цією справою зайнятися, зібравши точні відомості про можливості купівлі об'єкту в Німеччині а також в Англії.

Президія обговорила і прийняла текст Декларації УНРади в справі різних актуальних політичних питань внутрішнього і зовнішнього характеру і протест проти втручання Московського патріярхату в справи українсь-

(Закінчення на стор. 4-ій)

Московська „Правда" виступила проти . . . національної дискримінації

Москва. — Офіційний орган совєтської компартії „Правда" надрукувала в одному з чисел минулого тижня статтю проти виявів дискримінації стосованої у відношенні до деяких меншостей, зокрема російської, на терені окремих совєтських республік і фаворизування осіб корінної національности керівниками місцевих установ й управлінь. У статті „Правди" висловлене попередження проти все голосніших в різних республіках СССР нарікань на все більший зріст російського впливу а то й русифікації державного апарату й різних ділянок громадського життя. „Правда" пригадує, що завжди й у всьому треба дотримуватися принципів інтернаціоналізму і що треба добирати працівників і службовців для різних установ не за їх національною приналежністю, але відповідно до їх кваліфікацій і політичного вироблення. Трапляються,— пише „Правда" випадки, як наприклад, в Білоруській ССР, що студент білорус має більше шанс дістатися на університет, як студент російської чи іншої національностей. Повідомляючи про цю статтю „Правди" американський щоденник „Ню Йорк Таймс" пише: „Совєтські керівники зокрема дуже вразливі на висловлювану за кордоном критику їхньої національної політики, особливо ж на закиди, що в СССР проводиться русифікація не-росіян. У статті „Правди" обороняється розвиток російської мови, як провідної мови в СССР, але водночас із цим підкреслюється, що більшість не-російських народів говорять свобідно своїми мовами. В останні роки в багатьох частинах Совєтського Союзу виявився зріст національних почувань. В Україні, наприклад, багато письменників вимагають, щоб присвячувати більше уваги для історичного минулого Української ССР і виникла там навіть спеціяльна протестна література. Українці намагаються також будувати свої власні наукові сили, зокрема в ділянці кібернитики й будівництва комп'ютерів".

Скульптор і співак з Арґентини Михайло Голодик перебуває в ЗСА

Під час відвідин у „Свободі". На фото (зліва): Володимир Ласовський, Микола Голодик і ред. Іван Кедрин.

Джерзі Ситі, Н. Дж. — Небагатьом українським читачам в ЗСА промовить ім'я Миколи Голодика, який прибув з родиною з Арґентини і 4 місяці тому поселився в Ню Йорку. Він — обдарований скульптор і соліст-тенор, випускник „Моцартеум" у Відні, режисер опери „Ріґолетто" Верді в Буенос Айресі, партнер по танцях з Ромою Приймою в повоєнній Европі. В четвер 15-го липня п. М. Голодик відвідав Канцелярію УНСоюзу в товаристві мистця, провідного члена АДУК Володимира Ласовського, і вони разом відбули розмову з головним предсідником УНС Йосифом Лисогором, порушуючи проблеми української культури в ЗСА. Познайомившись із членами редакції „Свободи" та їхньою працею, гість розповів ред. Л. Полтаві, що він — земляк - наддніпрянець: батько походив з Галичини, а мати з Донеччини; під час війни, вже з середньою освітою, покинув УССР раз і назавжди; маючи природний дар — тенор, закінчив по війні у Австрії у віденській „Моцартеум" клясу співу, студіював також акторську гру, а побіч — скульптуру, яка цікавила ще з

(Закінчення на стор. 4-ій)

СВОБОДА SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY
FOUNDED 1893
Ukrainian Newspaper published daily except Sundays, Mondays & holidays (Saturday & Monday issues combined) by the Ukrainian National Ass'n, Inc. at 81-83 Grand St., Jersey City, N.J. 07303
Second Class Postage paid at the Post Office of Jersey City, N.J. Accepted for mailing at special rate of postage provided for by Section 1130 of Act of October 3, 1917 — authorized July 31, 1918.
Subscription Rates: One year $18.00; six months $9.50; three months $5.00. For UNA members monthly 65¢
P.O Box 346 Jersey City, N.J. 07303

Історичне рішення

Минулого четверга, 15-го липня перед північчю, президентові Ніксонові забрало фактично півтори хвилини його виступу в радіо і телевізії, щоб – можна сказати — потрясти світом повідомленням що його перший дорадник Генрі А. Кіссінджер відбув таємну подорож до столиці комуністичного Китаю, Пейпінгу, мав там дводенну конференцію з комунокитайським прем'єром Чу Ен-ласм, Чу Ен-лай запросив його, президента Ніксона, приїхати до Пейпінгу впродовж найближчих дев'яти місяців та що він, президент Ніксон, це запрошення „з приємністю" прийняв. В коментарях американської преси до цього повідомлення кажеться, що вже сама вістка про розмови Г. Кіссінджера з Чу Ен-лаєм була б найбільшою політичною сенсацією, а запрошення през. Ніксона до Пейпінгу і його згода відбути цю „подорож для миру", це вже таки справжня дипломатична „бомба", й то атомова.

Вже у перших коментарях на це повідомлення журналісти й дипломати та всілякі знавці пробують відгадати та на свій лад виснювати причини і цілі цієї радикальної зміни в міжнародній ситуації та можливі наслідки цього. Бажання Америки довести до замирення в Південно-східній Азії, із поважними наслідками для положення в інших частинах світу називається головним аргументом по американському боці. Совєтсько-китайські суперечності, сподівані економічні користі та цілий ряд інших аргументів добачають коментатори по комуно-китайському боці. Очевидно, що звертається увагу і на всілякі комплікації, що з цього історичного рішення можуть виникнути. Але однодушно стверджується, що повідомлення президента Ніксона і рівночасне повідомлення прем'єра Чу Ен-лая про відвідини Кіссінджера в Пейпінгу та запрошення і заповіджені відвідини през. Р. Ніксона вже самі по собі створюють цілком нову ситуацію і констеляцію, в яких кожна країна і кожний нарід шукатиме найбільш корисного для себе місця і ролі.

Це, очевидно, відноситься і до української визвольної політики. Червоний Китай, як і червона Московія, хоча і мають свої власні порахунки, визнають ту саму комуністичну систему, що поневолила і поневолю український нарід. Але, й Америка не має найменших симпатій до тієї комуністичної системи і її новий радикальний зворот у відношенні до червоного Китаю, добрий він чи злий, подиктований виключно власними національними інтересами та інтересами миру в світі, що є головною метою американської політики. Також і українська визвольна політика мусить мати також на увазі свою головну мету — привернення Україні її національно-державної незалежности і саме під цим кутом шукати свого місця та своєї ролі в новій міжнародній політичній ситуації.

„Чисті вибори"

В більшості західньо-европейських та північно-американських держав не існує проблеми вільних виборів просто тому, що чесні й непофальшовані вибори є там річчю самозрозумілою. Такими самими є парляментарні вибори в Японії, такими були недавні вибори в Індонезії, а хоч пристрасті в 600-мільйоновому муравлищі в Індії спричинюють криваві сутички між прихильниками різних кандидатів, проте нема там також фальшування. Зате в різних інших азійсько-африканських країнах, які в більшій чи в меншій мірі стоять під владою військових диктаторів, здебільша переводиться вибори не задля перевірення волі народу, а як засіб для закріплення тамошньої одвертої чи замаскованої диктатури. А вже в комуністичному світі взагалі нема справжніх виборів, а є тільки їхня пародія, із „голосуванням" рабів на призначуваних керівною клікою кандидатів.

Майже непомітною для широкого читача промайнула вістка, що один із кандидатів на президента Південного В'єтнаму у виборах, що мають там відбутися осінню цього року, вимагав на своїй пресовій конференції, щоб американці загарантували і подбали, щоб оті вибори були „чистими і чесними". Він одверто закинув теперішньому президентові Нгуєнові Ван Тіє, що використовує ввесь державний апарат для застрашування людей і приєднювання їх для своєї кандидатури. І він зробив на адресу американського посла у Сайгоні прикрий закид, що той потурає названому південно-в'єтнамському президентові.

Демократія є устроєм тільки для політично зрілих народів. Вона перетривала від часів античних Атен, але багато часу ще мине, поки прийметься в цілому світі.

„ПОДОРОЖ МИРУ"

Засекречене вислання Г. Кіссінджера на розмову з Чу Ен-лаєм і „прийняття з приємністю" президентом Ніксоном запрошення прибути з офіційними відвідинами до Пейпінгу найдалі до травня майбутнього року — це безумовно подія, яка ввійде до історії. Але щойно історія скаже своє слово, чи виправдалися слова Президента, що це „подорож миру" і що цей раптовий зворот американської політики запевнив мир „не тільки для нашої ґенерації, але й для майбутніх ґенерацій на цій Землі, на якій живемо одні поруч одних".

Проблема взаємин ЗСА і Комуністичного Китаю не стосуються тільки цих двох країн. Вона страшенне складна і різногранна. Тому й підходять до неї з різних становищ, з вихідної точки різних інтересів — сучасної і майбутніх ґенерацій. На коротку мету і з погляду нинішньої ситуації Америки, для якої найпершою проблемою є В'єтнамська війна і потреба „з честю" закінчити її — подорож президента Р. Ніксона до Пейпінгу може принести велику користь: бо ж нема сумніву, що її найпершою ціллю є замирення у В'єтнамі, яке прийде тоді, коли так накаже Пейпінґ північно-в'єтнамським комуністам. Нема теж сумніву, що, всупереч усім запевнюванням президента Ніксона, що американсько-китайське замирення не звернене „проти нікого", воно послаблює міжнародну позицію Совєтського Союзу й дуже неприємне кремлівським володарям, які віддавна хворіють манією переслідування про їх „оточення" від заходу і сходу. Скріплення міжнародного престижу і військово-економічного потенціялу Комуністичного Китаю в актуальному моменті найбільш загрозливе Совєтам. Коли пригадати, що Пейпінґ у своїй пропагандивній кампанії проти СССР використовує також проблему поневолених Москвою народів та виразно згадує поярмлену Україну, то відвідини Ніксона у Пейпінгу були б в інтерес української справи.

В українському вільному громадянстві існують поділені думки щодо важливости для нашої визвольної політики не так конфлікту між Москвою і Пейпінгом, як так званої „української карти" в руках Пейпінгу. Китайські комуністи є власне комуністами і вони, виступаючи проти „доктрини Брежнєва", яка „дає право" Москві окуповувати чужі країни під плащиком оборони соціялізму, водночас не визнає іншої майбутньости для поярмлених Совєтами народів, як їхній націонал-комунізм, щось у роді тітовської Югославії. Очевидно, коли б це була реальна перспектива, то правління у Києві комуністів типу Хвильового, Шумського і Скрипника було б краще за сьогоднішній стан повної колоніяльної залежности України, русифікованої і експлуатованої з допомогою наставлених Москвою преторіян. Але це теж тільки ілюзорична й суто-теоретична можливість, яка ставить на перше місце державність і щойно на друге — демократичну волю.

На рішення Ричарда Ніксона звернути політику в сторону Пейпінгу вплинула, зрештою, не тільки проблема В'єтнаму. В Об'єднаних Націях погрожує Америці, що її переголосують прихильники прийняття туди Комуністичного Китаю. Це було б ударом по престижі Америки і Уряд мусить рахуватися з цим моментом. Політика мусить рахуватися із так званим „силовим моментом". Вільний Китай з його осідком на Тайвані (Формозі), який мріє про поворот на азійсько-китайський суходіл, мав би шанси вернутися туди тільки внаслідку війни між ЗСА і Комуністичним Китаєм, якої не хоче ні один американець. З другого боку — визнання Америкою комуністичного китаю – це закріплення „статусу кво" в Азії, так само, як паневропейська конференція з участю ЗСА і Канади, якої хочуть Совєти, має закріпити „статус кво" в Европі. Значить — це продовження панування комуністів аж до часу, коли несподіваний розвиток подій струсне тим „статусом". На рішення Ніксона вплинув теж напевне економічний аргумент: Комуністичний Китай бідний і ще бідніші його громадяни. Але він має невичерпні сировини і він має невичерпне запотребування на фабрикати. Це теж щойно у практиці покажеться, чи ті надії реальні.

Найважніший момент „другого боку медалі", неґативної сторінки, подорожі през. Ніксона до Пейпінгу, це маніфестаційне потурання комуністичному поневолювачеві Тибету, — це зламання політичної засади, що всі агресивні імперіялізми однакові. Друга світова війна доказала, як страшенне небезпечно проганяти диявола велзевубом. ЗСА відбудували могутність російсько-большевицької імперії, що стала найбільшою загрозою для Америки і світу. Нема ніякої гарантії, що ЗСА допомігши Комуністичному Китаєві скріпитись, не опиняться одного дня проти об'єднаного фронту обох комуністичних імперіялізмів – московського і китайського. Ото ж не виключена можливість, що подорож Ніксона до Пейпінгу не буде підготовою тривкого миру для Америки і всього людства — а смертельної загрози. Тому нічого ентузіязмуватись разом з американськими лібералами, а тверезо і критично вичікувати дальшого розвитку подій.

і. к-н

ЧИТАЙТЕ УКРАЇНСЬКІ КНИЖКИ І ГАЗЕТИ, БО ЧАСТЕ ЧИТАННЯ, ВЕДЕ ДО ПРОСВІТИ, А ПРОСВІТА — ЦЕ СИЛА.

Д-р М. Данилюк

ВІДКРИТТЯ Д-РА П. ДМОХОВСЬКОГО

Поборювання будь-якої недуги можливе лише тоді, коли її докладно знається, вивчиться її причину, походження тощо. І так, наприклад, поборювання численних інфекційних недуг почало розвиватись від часу, коли Пастер відкрив наявність мікроорганізмів, як збудників заразних недуг. З цього часу почалось справжнє дослідження інфекції, вивчення бактерії, її клясифікація, її життя, метаболізм, розмножування і т. д., які, зрештою, превели у наші часи до періоду могутніх антибіотиків та імунізаційних заходів, що успішно поборюють численні види інфекцій та епідемій, рятуючи мільйони людей від смерти або важких ушкоджень.

Пістрякова недуга — стара ,як і життя складних організмів на землі, і поборювання її в людини було і, покищо, залишається важким. Трудність усього заключалась у тому, що неможливо було з певністю довести справжню причину пістряка-рака. На цю тему було чимало різних гіпотез, а останнім десятиліттям розвинулась т. зв. вірусова теза, яка приймає, що примітивний вірус або група різних вірусів спричиняють різні види рака.

Для вірусової теорії не було достатньо доказів, але ентузіясти цієї теорії залишались твердо переконані, що саме вірус, цей найменший і примітивний мікроорганізм, є або спричинником пістряка, або ж, щонайменше, важливим компонентом цієї недуги. Останніми роками ця теорія набирала щораз більше важливости та привертала до себе увагу дослідних центрів у цілому світі. Стало можливим переносити деякі види пістряка з одної тварини на іншу, фотографували деякі віруси у ракових клітинах, а навіть відкривати деякі імунологічні властивості, характерні лише для хворих на пістряка якогось означеного типу. Численні досліди вказували, що саме вірус є присутнім при різних видах рака. Набрала уваги і додаткова теорія, що імунологічна кволість окремої людини проти окремих вірусів може спонукати пістрякову недугу, а кволість така може також передатись спадковим процесом. Звідси і наявність однакових видів пістряка або злоякісних новотворів взагалі серед членів родини різного покоління. Деякі вірологи вірять, що кожна людина, від народження має у своїх клітинах віруси або їх складові частини, але лише у якомусь віці людини, при заломанні відпорности організму абож при обставинах ,які особливо стимулюють розвиток віруса, розвивається в людини пістряк окремого органу або системи.

Серед численних доказів в користь вірусової теорії пістряка останніми часами додано ще й нові. На одній з останніх конференцій Американського Товариства Пістряка біофізики задемонстрували наявність вірусових складників у молоці з молочної залози хорої на рака, і вони були однакові, як у людини, так і в експериментальних тваринах. Два місяці тому ледична література принесла вістку, що із пістряка шийки матки ізольовано віруса, який, до речі, є дуже подібним до віруса, що викликає міхурчасту висипку на устах при застіді, т. зв. простий герпес. Усіх інформацій з цієї ділянки важко обговорити короткою статтею.

Найновіше, одначе, відкриття в ділянці віруса та пістряка пролетіло останніми тижнями по загальній пресі і медичному світі з вірологічного центру при університеті в Тексасі, а співавтором цього став українець — д-р Леонтій Дмоховський ,що кермує цим центром. Д-р Л. Дмоховський — це один із дослідників й ентузіястів вірусової теорії, має уже давно міжнародне визнання фахівця в цій ділянці, який проголосив численні оригінальні праці з цієї важливої медицини. Центрові в Тексасі вдалось не лише ізолювати специфічного віруса із пістряка лімфатичної системи, але також вдалось його культивувати так, як це часто роблять із бактеріями. Втримати при житті віруса — це значить, що його можна докладно вивчати, дослідити його поведінку, докладну біохемію, фізіологію, вплив на довкілля, а зокрема на людські клітини або тканини.

Важливість такого відкриття має кілька сторін. Культура віруса може привести до остаточного заключення щодо походження пістряка. Віруса можна докладно дослідити та вивчити, а згодом шукати для нього „протидії": або шляхом посилення імунізаційної відпорности людини проти даного віруса, або й, може, за якийсь час навіть своєрідних „антибіотиків" — речовин, які б нищили або зупиняли ріст пістрякового віруса. Найбільше надійною методою, як видається вірологам пістряка, може бути вакцина проти пістрякового віруса. Такі страшні недуги вірусового походження, як віспа або дитячий паралічний поліомієліт, можна тепер тримати під повною контролею. Чому б не можна пістряка, якщо він також вірусового походження?

Ізоляція і культура нового віруса — це нове вікно сучасної медицини, яке відкриває нові надії на поборювання страшної недуги. Цим разом це вікно відчинила українська рука. Взагалі останнє десятиріччя позначається глибокою участю українців у різних ділянках наукових досягнень та дослідів. Так, як українець Корольов став одним з перших у світі, що збудував космічний сателіт, як українці- космонавти Береговий і Попович стали в рядах перших людей, що досліджували космос, так тепер в ділянці медицини українець д-р Леонтій Дмоховський став у перші ряди наукових дослідників непоборної до цього часу, страшної недуги пістряка, несучи людині нові надії. З таких людей українська нація може бути лише горда.

Д-р Б. Олесницький

„БЕНКЕТИ, ЩО НЕ ВІДБУДУТЬСЯ"

Комісія „Фонду Верховного Архиєпископа", яка постала в час великої гостини Блаженнішого Верховного Архиєпископа влітку 1968 р. в Ню Йорку, а згодом продовжувала своє існування при Комітеті Об'єднаних Американсько - Українських Організацій Великого Ню Йорку, і з того часу зібрала на „Церкву в Потребі" 91 тисячу долярів, що їх переслала до розпорядження Голови УКЦ, відбула недавно наради і вирішила негайно приступити до відновлення і пожвавлення збіркової акції.

Склалися на це різні важливі й актуальні причини. Публікація неславного листа кардинала Фюрстенберґа, контроверзійний і сумний акт філядельфійської хіротонії єпископів-помічників найменованих при знехтуванні прав Верховного Архиєпископа та Архиєпископського Синоду УКЦ, — а тепер заборона ватиканських властей на заплянований виїзд Верховного Архиєпископа до Канади і, врешті, його глибоко розумна, зрівноважена, наскрізь конструктивна та повна сили й оптимізму великого церковного мужа промова до учасників великої української католицької маніфестації в Торонті, на яку йому не дозволено було прибути, а, що її було передано на магнітофонній стрічці, — все це великі і важливі події, що зворушили сумління та сколихнули настрої всієї української спільноти. Викликали вони цілу гаму почувань, які виявилися глибоким обуренням і гнівом та спонтанними протестами і демонстраціями мирянського люду.

Все те наново зактуалізувало незавершену справу реалізації помісности УКЦ та її патріярхального устрою і знову поставило величню і немов біблійну постать нашого Первоієрарха в центр загальної уваги, одушевлення та подиву.

Негодування народу в такій чи іншій мірі переноситься на нашу власну церковну Ієрархію в ЗСА, яка замість станути в обороні прав нашої Церкви і запротестувати проти обмеження свободи рухів нашого Первоієрарха, — чомусь без спротиву приглядається щораз дальше йдучим вчинкам Конгреґації для Східніх Церков, створюючи враження, наче б помісність УКЦ це особиста справа Верховного Архиєпископа й Синоду, а не слушна вимога та історичне право страдальної нашої Церкви, за якою повинні одностайно із повною детермінацією станути всі наші Владики.

Ситуація, що заіснувала під теперішню пору, а передусім тверезе та повне віри в майбутнє нашої Церкви й народу слово Блаженнішого до українців католиків у Канаді, в якому він не піддається противностям і невдачам теперішньої хвилі, але заповідає дальшу невтомну боротьбу за помісні права УКЦ та її патріярхат у загальній структурі Вселенської Церкви, — ставлять до нас вимогу збереження рівноваги духа і доцільного діяння у користь великої ідеї.

Бажаючи всіма силами допомогти Блаженнішому в його ще незавершеному богоугодному ділі, — ми не тільки повинні піднести в його обороні наші голоси і не тільки виявити йому наші повні любови та відданости почування, але повинні і мусимо підтвердити наше становище негайною матеріяльною допомогою для його великих задумів і цілей. Що більше, ми знаємо, що тієї матеріяльної допомоги під теперішню пору дошкульно потрібно і що ми в цьому відношенні, на сором нам самим ,дещо відстали і занедбалися. Наші пожертви на „Церкву в Потребі" бували і є зовсім спорадичні, все ще не координовані, все ще не заплановані централью і Голова УКЦ досі ще не знає, якими засобами він тепер і в будуччині може розпоряджати.

Комісія „Фонду Верховного Архиєпископа" в Ню Йорку не плянує розв'язати справу постійної збіркової акції у всіх поселеннях ЗСА, для чого існує окремий Ініціятивний Комітет, але хоче дати поштовх до великої і негайної збірки на потреби Верховного Архиєпископа, збірки, що з уваги на його вимушений неприїзд до нас у гостину, повинна бути наявною маніфестацією нашого становища до Блаженнішого Верховного Архиєпископа та ідеї помісности УКЦ. Великий успіх тієї збіркової кампанії буде одночасно гідною відправою для всіх тих чужих і своїх, які пробують кидати колоди на і так трудний і тернистий шлях до великої мети.

Хоч і як це прикро підозрівати, але годі позбутися враження, що „довга рука" совєтської дипломатії не була без впливу на те, що найбільшому ісповідникові віри нашого часу, струджену каторгою руку, якого ще кілька років тому у глибокій пошані цілував покійний Папа — святець Іван XXIII — не дозволено на виїзд до його глибоко стурбованої пастви.

Тому і треба нашим „опікунам" у Москві і їх симпатикам у Ватикані показати, що такий вчинок, — як заборона Блаженнішому відвідати його вірних, не послабить, а тільки скріпить і затіснить зв'язок українського Божого люду з його духовим і національним провідником і викличе ще більший ентузіязм та прихильність до його особи і його історичної місії.

Факт вимушеного неприбуття Блаженнішого до нас підсунув нам думку, щоб в Ню Йорку і всюди там, де українська громада хотіла б його мати між собою і гостинно ще раз привітати, влаштувати „бенкети, що не

(Продовження на стор. 3-ій)

Алла Коссовська

СЕРЕЖКА

(4)

— Ні ... цебто так трохи... Може б ви могли показати мені пару до загубленої сережки? Тоді я б вам залишила ... — і дівчина густо почервоніла, зрозумівши, що виявила недовір'я до цього симпатичного чоловіка, з такою щирою, широкою усмішкою. А Волтові стало раптом сумно, на думку, що дівчина ось-ось піде, і залишить його самотнім.

— Гм ... я справді не знаю. Мушу признатися, що я не певний, чи знайду її в жінчиних схованках. Хіба спробувати? Тоді вибачте, я покину вас на кілька хвилин. — І Волт вийшов у сусідню кімнату, залишивши Катрусю цілком зачарованою.

„Який він милий!" — думала вона, — „який щирий і який джентельмен!"

— Я дуже шкодую, — сказав Волт вертаючись, — але моя дружина не відзначається акуратністю, — він безпорадно розвів руками, — Я нічого не знайшов у її кімнаті, крім великого неладу. Що ж ви хочете від акторки? Такі вони всі, безладні, легковажні ...

— Ваша дружина акторка? — зацікавлено запитала Катруся. „Сказати їй, що це не дружина, а лише жінка, коханка, партнерка в любові?" — подумав Волт. Але щось стримало його і він ствердживо хитнув головою.

Катруся підвелася:

— Може я домовлюся з вашою дружиною зустрітися іншим разом?

— Ні - ні, не йдіть ще! Посидьте ще трохи, мені сумно залишатися самому! — Волт стояв перед дівчиною, — і вона бачила теплі вогники в його очах. — Може ви захочете щось розповісти про себе? — і він м'ягким рухом руки запропонував їй знову сісти.

І Катруся сіла.

— Що ж ви хочете про мене знати? — м'ягко запитала вона.

— Усе! — рішуче заявив Волт, присуваючи своє крісло ближче до неї. — Хто ви, що ви, звідки взялися, що робите, з ким живете, як живете, які у вас пляни на майбутнє? Словом, прошу заповнити детальну аплікацію! Попереджаю, що я страшенно цікавий щодо життя інших людей, а ви всім своїм виглядом провокуєте мою цікавість.

— Чим же саме? — здивувалась Катруся.

— Щось у вас є таке, незрозуміле - приваблююче, — допитливо вдивляючись в обличчя дівчини, відповів Волт.

Цей погляд збентежив Катрусю. — „Чи не хоче він завести банальний роман з наївною провінціялкою, цей пан, дружина якого носить такі дорогоцінні сережки і легковажно губить їх, а він навіть не цікавиться тими втратами?

Але в обличчі Волта було стільки щирої приязни, було щось таке привабливе в його усмішці, що серце дівчини радісно здригнулося, і вона усміхнулась йому назустріч і запитувала лукаво: — А що я за це матиму?

— У свою чергу, я відповім вам чесно на все, про-що ви мене запитаєте, — серйозно відповів Волт.

— Добре, починайте! — весело погодилась Катруся.

— Отже, ім'я і прізвище!

— Катерина Лісовська.

— Вік?

— Двадцять два.

— Я не дав би вам більше як вісімнадцять. Звідки родом?

— Вас цікавить моє національне походження?

— Атож!

— Дивно, американці цим цікавляться найменше.

— А я хочу знати, де народилося таке маленьке чудо.

— Я — українка, з Полтави.

— О-о-о! — раптом вигукнув Волт схоплюючись на ноги. — Українка! Землячка! — вже по-українськи додав він.

— Ви ... ви українець? — спитала Катруся вражено. — звідки? Коли приїхали сюди?

— Сюди приїхав ще мій батько, а я в Америці вже народився.

І, радісно зідхнувши, Волт знову сів у своє крісло. Його обличчя сяяло і усмішка, з якою він дивився на Катрусю, була дружня і ласкава.

— Ось і договорились, дорога землячко! І як довго ви вже топчете своїми чудовими ніжками вільну землю Вашингтона?

— Та вже сімнадцять років. Я була ще малою дитиною, коли мене привезли сюди.

Тепер вони, вже не додержуючись анкетного порядку, наввипередки розповідали одне одному про своє дитинство, батьків, життя. Рідна мова, призабута після смерти батьків, знову зазвучала в ушах і серці Волта. Йому було так добре, так радісно, наче знов озвалась до нього покійна мати.

— Моя мати також з Полтави, вона говорила так, як ви, а батько з Тернопільщини.

Час летів, а вони все ще не могли наговоритися, і тільки коли в кімнату без стуку ввійшла елеґантна чорнявка, у високій, штудерно зробленій зачісці, вони зрозуміли, що це вже повернулася господиня дому.

3.

Емма Дорн була неприємно заскочення, побачивши Волта в товаристві незнайомої дівчини. Але, коли Катруся пояснила мету своїх відвідин, її холодне обличчя враз проясніло, і вона почала нишпорити в торбинці, відшукуючи свою осиротілу сережку. Нарешті їй пощастило знайти її серед безлічі дрібниць, що виповнювали торбинку. Вона розгорнула рожевий папір і поклала на стіл подовгасту, наче видовжена капля, сережку, яка засяяла веселкою в світлі настільної лямпи. Це була зовсім інша сережка. Катруся розчаровано зідхнула і похитала головою.

— Ану покажіть Вашу! — тоном наказу сказала Емма.

Катруся слухняно вийняла хусточку і поклала на стіл свою сережку. Тепер обидва витвори ювелірного мистецтва лежали поруч, обидва чудові, вишукані, але ... різні! І жінки дивилися на них із жалем і з захопленням. А Волт дивився не на сережки, а на їх власниць і думав про те, які вони теж різні: одна — ясна, юна і чиста, а друга — вже з виразними слідами пережитих пристрастей.

— Яка шкода! — сказала Емма.

— Яка шкода! — луною відгукнулася Катруся.

Цим все було сказано і можна було вже попрощатися і йти собі геть. Катруся рішуче загорнула свою сережку в хусточку і сховала в торбинку. Емма залишила свою на столі.

— Ну, що ж, — спокійно усміхнувся Волт, — справа не вийшла. — Дозвольте милі пані, потішити вас склянкою смачного коктейлю? — Він відчинив домашню бару і висунув поличку з різноманітними пляшками.

Емма відкинулася на спинку канапи, з усмішкою спостерігаючи, як Волт вправно маніпулював пляшками, келехами, кубиками льоду та іншими атрибутами для виготовлення коктейлів.

Катруся почувала себе ніяково. З приходом Емми увірвалася та тоненька ниточка, що виплілася між нею і Волтом за годину щирої, дружньої розмови. Байдужа чемність Емми її знищила цілком, як нищить осінній вітер слабеньке павутиння „бабиного літа".

— Дякую, мені пора! — Катруся встала.

(Продовження буде)

Комунікат Президії Х-го Конгресу Українців Католиків Канади

В днях 30-го червня і 1-го, 2,3,4, липня 1971 р. відбувся у Кінг Едвард Готелі в Торонто Х-ий з черги Конгрес Українців Католиків Канади, який проходив під гаслом „За Києво-Галицький Патріярхат для Української Католицької Церкви". Конгресом проводила Президія в складі: Інж. О. Клюфас-голова, д-р М. Снігурович-заступник голови, В. Дідюк і Т. Баран-секретарі.

Біля 500 осіб делегатів і гостей були учасниками Конгресових Крайових З'їздів Братства Українців Католиків (БУКК) Ліги Українських Католицьких Жінок (ЛУКЖ) Українського Католицького Юнацтва (УКЮ). СУМ із - за неприсутности між нами Їх Блаженства Верховного Архиєпископа Кардинала Иосифа, перемінився у велику радість і ентузіязм коли Конгрес прослухав живе слово, передане спеціяльно для Конгресу Їх Блаженством на магнетофонній стрічці, у якому підкреслено велику працю католицьких організацій в Канаді, та передано привіт і благословення. Активну участь у Конгресі брали Високопреосвященні Владики: Ніль, Ізидор, Андрей під проводом Високопреосвященного Митрополита Максима, які рівнож виголосили відповідні до часу й обставин-промови. По вислуханні звітів уступаючих крайових управ, уділено абсолюторію уступаючим органам і обрано нові. Висланий Їх Блаженству Верховному Архиєпископові Кардиналові Иосифові, конгресовий привіт, побіч щирої подяки запевняв про відданість, любов, послух та беззастережну піддержку й працю у змаганнях за Помісність нашої Церкви.

У рямках Конгресу відбувся Бенкет у честь Їх Блаженства, на якому головну доповідь виголосив Високопреосвященний Митрополит Максим. Під час бенкету вшановано з великою подякою і признанням довголітнього, творця і президента КУК Всесв. о. д-ра Митрата В. Кушніра. Мистецьку частину Конгресу заповнив жіночий квартет „Верховина" під мистецьким керівництвом п-і О. Глібович. Головою Централі Українців Католиків Канади, яка згідно із ротаційною системою переходить на трирічний час до Саскатунської Епархії обрано п. В. Подолюка, головою БУКК- д-ра М. Стадника, головою ЛУКЖ-п-ю д-р Степанію Потоцьку, головою УКЮ-п. Д. Боднара. Як вислід конгресових праць прийнято резолюції у напрямі посилення організаційно-ідеологічної праці, та росту українських католицьких організацій, які під проводом своєї ієрархії у єдності й любові стануть у повній і всебічній піддержці і змаганнях Голови нашої Церкви Їх Блаженства Верховного Архиєпископа Кардинала Иосифа, до завершення Її Києво-Галицьким Патріярхатом.

За президію Х-го Конгресу:

Інж. О. Клюфас-голова

д-р М. Снігурович-заст. голови

В. Дідюк-секретар

Т. Баран-секретар

У КАМБОДЖІ СУДЯТЬ перед військовим судом 13 осіб за зраду, між ними двох синів колишнього голови Камбоджі, князя Нородома Сіянука. Їм закидають політичні вбивства та злигання з ворогом. Їм погрожує кара смерти. Нородом Сіянук постійно живе у Пейпінгу, звідки керує війною проти уряду Камбоджі.

НА ГОРІШНІХ ПОВЕРХАХ НОВОГО 31-поверхового будинку на долині Ню Йорку, при вулицях Ворт і чорч, спалахнула пожежа. Вітром зірвало обшиття з палаючих дощок на 28 поверсі — частина з них упала на вулицю, а частина на сусідні будинки. Впродовж двох годин пожежники погасили вогонь на хмародері телефонічної компанії і ще в семи менших будинках, обійшлося без людських жертв.

Делегація ОЖ ОЧСУ у Вашингтоні

В дні 30-го червня 1971 р. з нагоди тридцятих роковин проголошення Відновлення Української Державности в місті Львові, делегація Об'єднання Жінок Оборони Чотирьох Свобід України в складі: голови Головної Управи мґр Уляни Целевич, членів ГУ: Мирослави Ласовської, Марії Кульчицької, Слави Скасків та представника Організацій Визвольного Фронту д-ра Степана Галамая, склали вінок на могилі Невідомого Вояка на Орлінґтонському військовому кладовищі. Під час церемонії складення вінка, яку проводила почесна військова варта, мґр У. Целевич виголосила промову де сказано, що ОЖ ОЧСУ враз з цілим Визвольним Фронтом віддає почесть Невідомому Воякові, який в рядах американських збройних сил загинув під час другої Світової війни. Вінок цей звеличує пам'ять Вояка, котрий віддав своє життя за святі ідеали Свободи, проголошені і в Акті 30-го червня 1941 р.

Після церемонії на Орлінґтонському кладовищі, делегація подалася до пам'ятника Тараса Шевченка, щоб віддати поклін людині, яка ціле своє життя боліла недолею свого народу, прагнула бачити його вільним, та полум'яним словом надхнула покоління до кривавої боротьби за визволення.

По полудні була назначена візита у сенатора Північної Каролайни, Стром Тирмонда. Делеґація подарувала сенаторові комплет медаль в бронзі і сріблі, виданої з нагоди відмічення тисячліття смерти великої княгині Руси-України св. Ольги. В грамоті, врученій враз з медалями-сказано, що подарунок цей вручається сенаторові С. Тирмондові в дні 30-го червня 1971 р., в тридцятьліття святкування проголошення Відновлення Української Державности, в признанні за його мужню поставу в захисті оборони прав людини, прав поневолених народів, а зокрема України.

В подяці сенатор С. Тирмонд висловився: „Я глибоко зворушений врученням мені цієї гарної медалі і визнаю ідеали, які вона символізує. Дуже відрадним є, що ви вертаєтесь в історію для вшанування великої княгині, як чемпіона сучасних ваших змагань. Українські жінки можуть гордитися цією історичною постаттю, яка інспірує вашу боротьбу за незалежність.

Точно сьогодні, 30-го червня 1971 р. це тридцять років з дня проголошення відновлення Незалежности України і встановлення її провізоричного правління. В обличчі насильного імперіялізму, ця незалежність була короткотривала, бо вже в дні 12-го липня члени правління були вникаштувані.

Об'єднання Жінок Оборони Чотирьох Свобід України продовжує цю велику працю. Я вам бажаю всього найкращого у ваших змагання за волю" . . .

М. Лас.

„БЕНКЕТИ, ЩО НЕ ВІДБУДУТЬСЯ"

(Закінчення зі стор. 2-ої)

відбудуться". А не відбудуться вони просто тому, що не буде Достойного і Дорого Гостя, за те всі ті, що бажали бути на бенкеті з Верховним Архиєпископом, всетаки закуплять для себе і для членів своєї сім'ї квитки на цей небуденний „бенкет, що не відбудеться". А у вечорі того ж дня, що в ньому мав би відбутися цей бенкет, просити місцевого пароха, щоб в церкві була відправлена торжественна Богослужба чи Молебень в наміренні помісности УКЦ і Її Голови Блаженнішого Верховного Архиєпископа.

Беручи до уваги те, що ціна квитків на „бенкет, що не відбудеться" — буде достатньо висока, а не буде звичайних витрат на оплачення залі, вечері і виконавців мистецької програми, дохід із тієї небуденної імпрези повинен бути розмірно великий, а тим самим не тільки моральне, але і матеріяльне завдання досягнене.

Діловий Комітет „Бенкету, що не відбудеться" у Ню Йорку вже працює і вже встановлено суботу 18-го вересня ц. р., як цей день, в якому він не відбудеться. Зате о годині 7-ій вечором в церкві св. Юра буде відправлене торжетвенне Богослуження, що в ньому візьмуть участь всі учасники невідбутого бенкету і люди доброї волі, які в цей гідний та богоугодний спосіб захотять заявити себе за Блаженнішим і його великим ділом.

Квитки на цей бенкет будуть по 25 долярів і вже вкоротці буде проголошено спосіб їх розпродажу. Учасники „Бенкету, що не відбудеться" одержать пам'яткові грамоти, що в них буде подано скільки квитків вони закупили, тобто скільки вони пожертвували на цю корисну і благородну ціль, що в її користь бенкет влаштовувано. Хочемо сподіватися, що в міру фінансової спроможности ті, що краще заробляють, закуплять більшу кількість квитків та складуть додаткові пожертви. Імена всіх жертводавців будуть проголошені в пресі, а не є виключено, що теж і в окремо виданій з тієї нагоди пам'ятковій брошурці.

Було б дуже корисно й побажано, щоб ідея „бенкету, що не відбудеться" прийнялася і була реалізована в усіх більших, а навіть і малих українських поселеннях в ЗСА, а також і в Канаді, і щоб всі ті „бенкети, що не відбудуться" і вечірні Богослужби на інтенцію Верховного Архиєпископа та помісности УКЦ були заплановані і відбулися всюди в тому самому дні, який тоді перейде до історії, як день мовчазної, але як же вимовної маніфестації в обороні нашого Первоієрарха і його великих і все ще незавершених ідей та завдань.

Ділимося сумною вісткою з Рідними, Приятелями і Знайомими, що в п'ятницю, 16-го липня 1971 р., по довгій і тяжкій недузі, заосмотрена Найсвятішими Тайнами упокоїлась в Бозі на 71-му році життя

НАША НАЙДОРОЖЧА ДРУЖИНА, ДОНЬКА, СЕСТРА і ТЕТА

бл. п. ОЛЕНА з КОЗАНІВ ЯРЕМКО

ПАНАХИДА буде відправлена у вівторок, 20-го липня о год. 8-ій веч. в похоронному заведенні Бреннана при 858 North 22-ій вулиці у Філядельфії, Па.

ПОХОРОН відбудеться в середу, 21-го липня, о год. 8:30 ранку з того ж похоронного заведення до української католицької церкви св. Миколая при 24-ій і Поплар вулицях, а відтак на український цвинтар на Факс Чейсі, Па.

В глибокому смутку:

ЕМІЛЯН — чоловік;
КАТЕРИНА КОЗАК — мама;
ЙОСИПА ДЕМЧИШИН — сестра;
МАРІЯ КАПЛИСТА — сестра з чоловіком МАКАРОМ;
ВОЛОДИМИР КОЗАК — брат з дружиною ІРЕНОЮ і дітьми ВІРОЮ і ХРИСТЕЮ
ГРИГОРІЙ ЕВГЕН КОЗАК — брат з дружиною ІРЕНОЮ і дітьми АНДРІЄМ і МАРТОЮ;
БОГДАН ДЕМЧИШИН — сестрінок з родиною.

Замість квітів на могилу просимо складати пожертви на „Церкву в Потребі".

Відзначення Акту 30-го червня 1941 р. в Гартфорді

День 30-го червня 1941 р., це з волі Всевишнього, - день проголошення відновлення Української Державности у Львові. По всіх селах, містечках і містах України, в цей день, розносився гомін волі. Молодь, добровільно із запалом ставала в ряди, щоб отримати військовий вишкіл. Вечорами, по всіх закутинах України звільненої від московських варварів, розносились команди вишкільних інструкторів. Вулицями машерували, співаючи колони молодих юнаків. І хоч без зброї та в цивільних одягах, чекали на поклик служити українській державі.

Одначе, цей підйом не тривав довго. Німецький уряд під проводом Гітлера, поставив вимогу-ультимат, відкликати Акт відновлення Державности. Український уряд, під проводом Ярослава Стецька, без вагань, цю вимогу відкинув. Ґестапо, щоб знищити зародок української держави, виарештувало тількищо створений уряд, включно з головою-Ярославом Стецьком.

Щоб, в цей пропам'ятний день 30-го червня, злучитися духово з поневоленим українським народом, Організації Українського Визвольного Фронту в Гартфорді відзначили в цьому ж дні ц. р., 30-ту річницю відновлення Української Державности 1941 р. врочистими святочними сходинами, на яких доповідь виголосив, голова 5-го Відділу ООЧСУ, Петро Шагай, насвітлюючи тло і значення цієї, для цілого українського народу, великої події.

Пастирські Листи, в яких голова УКЦеркви Митрополит Андрей Шептицький та голова УПЦеркви на Волині Єпископ Полікарп благословили Акт відновлення Державности та взивали цілий український народ до послуху установленій владі, відчитала Оля Борисюк.

Сходини закінчено відспіванням „Не пора".

Іван Ковальчин

Замість вінка на могилу та в добру пам'ять Спочилого

св. п. о. Захара Золотого

Делятинського українського католицького пароха та декана, померщого 19-го березня 1971 року у Вінніпеґу, Канада

зложили бувші вдячні делятинські парафіяни на „Церкву в Потребі" на руки Їх Блаженства Верховного Архиєпископа Кардинала Кир ЙОСИФА СЛІПОГО:

1.	Марія Абрамюк з Родиною, Ню Йорк	$40.00
2.	Анна і Степан Секрета, Ню Йорк	20.00
3.	Д-р Ярослав Струмінський, Провіденс, Р.Ай.	20.00
4.	Марія Мисюк з Родиною, Линдбрук, Л.Й.	20.00
5.	Ольга і Дмитро Ільків, Едмонтон, Канада	20.00
6.	Д-р Богдан і Марія Левицькі, Стетен Айленд	20.00
7.	Петро і Ірина Останчуки, Боффало, Н.Й.	10.00
8.	Володимир і Марія Заклинські, Ню Йорк	10.00
9.	Степан Костик, Нюарк, Н.Дж.	10.00
10.	Ярослава Ганкевич, Ню Йорк	10.00
11.	Михайло Ницей, Ню Йорк	10.00
12.	Василь Абрамюк, Ню Йорк	10.00
13.	Марія Сухович, Ню Йорк	10.00
14.	Марія Марущак, Рочестер, Н.Й.	10.00
15.	Інж. Євген Ващук, Торонто, Канада	10.00
16.	Д-р Корнель Ващук, Торонто, Канада	10.00
17.	Марія Струмінська, Йонкерс, Н.Й.	10.00
18.	Д-р Роман і Марія Борковські, Йонкерс, Н.Й.	10.00
19.	Анна Богарт, Стетен Айленд, Н.Й.	10.00
20.	Марія Сосяк, Ню Йорк	10.00
21.	Стефанія Ващук, Рочестер, Н.Й.	10.00
22.	Марія Ґерус, Юніон, Н.Дж.	10.00
23.	Вол. і Наталія Клапіщаки, Нюарк, Н.Дж.	10.00
24.	Іван Шаран, Філядельфія, Па.	10.00
25.	Іван і Стефанія Мисюки, Асторія, Н.Й.	10.00
26.	Ірина Бехметюк-Вербицька, Бруклин, Н.Й.	10.00
27.	Роман Костик, Австралія	10.00
28.	Іван Гуцуляк з Родиною, Австралія	10.00
29.	Сузанна Мисюк, Делятин	10.00
30.	Іван Гуцуляк, Делятин	10.00
31.	Інж. Іван Вітошняк, Ню Йорк	5.00
32.	Ольга Мисюк, Ню Йорк	5.00
33.	Тадей Луців з Родиною, Ню Гейвен, Конн.	5.00
	РАЗОМ	$395.00

Комітет щиро дякує всім Жертводавцям за пожертви та рівночасно повідомляє, що Пропам'ятне Богослуження та Пропам'ятні Сходини, присвячені пам'яті о. ЗАХАРА ЗОЛОТОГО відбудуться в Ню Йорку, Н.Й., про що своєчасно повідомимо Всіх заінтересованих.

Хто ще бажав би зложити свою лепту на ту ціль, то просимо висилати додатково на нижчеподану адресу.

ЗА КОМІТЕТ:

Анна Клапіщак, секретар в.р.
239 E. — 5th Street
New York, N.Y. 10003

Ольга Мисюк, в.р.
Ню Йорк

ПОДЯКА

Уже рік спочиває на цвинтарі св. Петра і Павла біля Клівленду під березовим хрестом зв'язаним пластовим вузлом наша Улюблена й Невіджалувана

МОТРЯ з ГРУШКЕВИЧІВ БІГУН

Відійшла Вона від нас з Волі Всевишнього несподівано дня 18 липня 1970 р. Не легко було нам у той час і саме в тих тяжких хвилинах безпосередньо після нашої болючої втрати зазнали ми від наших Рідних, Друзів і Знайомих — ближчих і дальших, незвичайно багато щирої теплоти й допомоги. Щойно сьогодні ми спроможні скласти усім їм за це наше щире спасибіг.

На першому місці сердечно дякуємо нашому невтомному Отцеві Парохові Андрієві Улицькому, який перший поспішив до нас батьків зі словами розради. Щире спасибіг Йому, о. шамб. Дмитрові Гресьокові, о. сов. Володимирові Пеліхові, о. д-рові Мирославові Любачівському та о. Іванові Бекечові за участь в похоронних відправах, а Пластовому Капелянові о. Іванові Оришкевичеві за поминальні відправи в 40-ий день.

Щиро дякуємо за слова прощання в церкві хресному батькові Покійної о. Львові Тимкову, а над відкритою могилою пл. сен. проф. Леонідові Бачинському від Клівлендської Пластової Станиці, пл. сен. Стефі Король від Крайової Пластової Старшини та проф. Василеві Іванчукові від Рідної Школи. Дякуємо членам хору „Дніпро" під проводом п. Евгена Садовського за спів під час всіх похоронних відправ.

Спасибіг Усім, що не пожаліли часу ні труду й прибули з близька й далека, щоб віддати останню прислугу Покійній, обсипали Її квітами, причинилися своєю участю до величавого похорону, жертвували свої молитви й Служби Божі в Її намірення та Всім, що замість квітів склали свої щедрі датки на каплицю на Пластовій Оселі „Писаний Камінь" або на інші благородні цілі.

Щиро дякуємо Усім, що особисто чи письмово поспішили з висловами співчуття.

Сердечне спасибіг Дорогим Паням з 33-го Відділу Союзу Українок Америки, а зокрема п. Ользі Городиській і п. Ірині Кашубинській за доброту серця і допомогу в цей тяжкий для нас час.

Особлива подяка належиться Пластовій Родині, яка дала всі можливі вияви спочуття і помочі. В першу чергу дякуємо Членкам Куреня Старших Пластунок „Шестокрилі", що громадно злетілись з усіх усюдів, щоб попрощати свою Дорогу Куріннну Подругу, а з-поміж них на першому місці ст. пл. Марійці Фур-Федьків і Ареті Малиновській-Полянській, що в критичний час все стояли при нас. Дякуємо гурткові юначок „Єввшан-Зілля", що так тепло прощали свою улюблену Виховницю. Цілій Клівлендській Пластовій Станиці сердечна подяка за участь в усіх похоронних відправах, переведення величавого пластового похорону, за зааранжування відправ у 40-ий день і за збірку фондів на каплицю на Пластовій Оселі „Писаний Камінь". Верховному Пластовому проводові, а саме Головній Пластовій Булаві й Крайовій Пластовій Старшині в ЗСА, поодиноким пластовим куреням та Пластовим Станицям за всі вияви спочуття. Окрема подяка належиться пл. сен. Ользі Кузьмович за незвичайно зворушливу згадку про Покійну в пресі.

Нехай Господь винагородить Усіх, що в який небудь спосіб віддали останню прислугу нашій Дорогій Дружині, Доні й Сестрі.

Прохаємо дуже не забувати за Неї і в майбутньому у своїх молитвах.

ЯРОСЛАВ БІГУН — чоловік
МАРІЯ й МИКОЛА ГРУШКЕВИЧ — батьки
АНДРІЙ ГРУШКЕВИЧ — брат

Парма, Огайо, дня 18-го липня 1971 р.

УКРАЇНСЬКЕ АКАДЕМІЧНЕ КОЗАЦТВО „ЗАПОРОЖЕ" — НЮ ЙОРК, Н.Й.

з глибоким смутком повідомляє своє Членство та Українське Громадянство, що 22-го червня 1971 р. в Чикаґо, несподівано помер на 60-му році життя

ЙОГО НЕЗАБУТНІЙ ПОБРАТИМ

сл. п. СТЕПАН БУДНИЙ

член багатьох суспільно-громадських організацій на Буковині та на еміґрації, а зокрема в Чикаґо.

Похорон відбувся в п'ятницю, 25-го червня в Чикаґо.

Горем прибитій Родині нашого Дорогого Побратима висловлюємо наші щирі співчуття.

СТАРШИНА

У П'ЯТНАДЦЯТУ БОЛЮЧУ РІЧНИЦЮ,

коли відійшла від нас із цього смутного світу в зазоряну країну вічного щастя Наша Найдорожча і ніколи Незабутня

ОЛЬГА КУРПІТА

будуть відправлені

В ДЕНЬ ЇЇ ІМ'ЯНИН, 24-го ЛИПНЯ

в год. 7-ій ранку

за вічний спокій її ангольської душі

ЗАУПОКІЙНІ БОГОСЛУЖБИ

в церквах св. Володимира й Ольги в ЧИКАҐО, св. Софії в РИМІ, св. Варвари в ВІДНІ, ОО. Василіян у ВАРШАВІ та скрито в далекому рідному ЛЬВОВІ. У той день просимо Всіх, Хто має українське серце, про щирий за неї Отченаш до Всевишнього.

ТЕОДОР — чоловік
ЄВГЕНІЯ — сестра

Замість квітів на могилу

бл. п. ЄЛЕНИ СОРОКА

складаємо $15.00 на Наукове Товариство ім. Шевченка

Інж. Стефан і Надія ЮРЧИНСЬКІ

Управа і членство Асоціяції Діячів Української Культури, Відділ в Ню Йорку

висловлює своє щире співчуття членові Управи редакторові Володимирові Левенцеві з приводу смерти його батька

св. п. МИКОЛИ ЛЕВЕНЦЯ.

ПОДЯКА

Дня 20-го червня 1971 р. з Волі Всевишнього, по важкій недузі, відійшла у Вічність НАША НАЙДОРОЖЧА МАМА, БАБУНЯ і СЕСТРА

бл. п. ОЛЯНА ФАРЯН

Цією дорогою складаємо щиру подяку усім Близьким і Знайомим за участь в Панахидах і Похороні, за зложені вінки і Служби Божі за упокій душі Покійної.

Дякуємо Всеч. Отцям монс. Д. Греськові і Н. Павлишиному за відвідування хворої, уділення Найсвятіших Тайн, Службу Божу, проповідь і похорон.

Дякуємо п. С. Зорієві за прощальну промову

Щиру подяку складаємо д-рові Л. Шашковському за дбайливу лікарську опіку та д-рові А. Якубовичеві за опіку і поради під час лікування в шпиталі.

За всі добродійства нехай Всевишній Вас Усіх стократно винагородить.

Дочка — ЛЮБА СТРУС з мужем ДМИТРОМ і внучками;
син — ОРЕСТ з дружиною ЯРОСЛАВОЮ та внук і внучка;
дочка — ВОЛОДИМИРА КОЗАК з мужем ІВАНОМ та внуками в Польщі;
сестра — МАРІЯ СТАВНИЧА з мужем СТЕФАНОМ в Україні.

Закінчився шкільний рік

В суботу 19-го червня 1971 р. закінчився навчальний рік „Нашої Української Школи" при Осередку СУМА ім. УПА в Філядельфії. Закінчення шкільного року попередило Богослуження в церкві Христа Царя, під час якого о. Василь Головінський виголосив проповідь в якій закликав учнів пильно вивчати українську мову.

Після Богослуження, в залі Тризуба, відбулася церемонія вручення матуральних дипломів і перстенів матурантам: а саме, Оксані Андріївській, Павлині Литвин (з Трентону), Марії Когут, Романові Кнігницькому, Всеволодові Казанівському, Романові Білинському і Михайлові Волощукові, а відтак було роздано свідоцтва та нагороди.

З тієї нагоди відбувся бенкет для матурантів, їх батьків, учителів та запрошених гостей. На бенкеті промовляла, ред. Ірина Пасіка в характері шкільного інспектора. Вона зазначила, що всі матуранти добре володіють українською мовою і були як слід приготовані з усіх предметів українознавства. Нав'язуючи до статті в Америці „Будуємо дахи без фундаментів" (виявилося, що авторкою згаданої статті є Надія Дякун член Осередку СУМА і тепер студентка університету) п-і інспектор вирізно вказала, що фундаментами нашої спільноти є якраз наше молоде покоління, яке виховується в молодечих організаціях і в школах українознавства. В тому теж заслуга батьків, що змалку виховують своїх дітей в національному дусі.

Директор Школи, д-р Олександер Лужницький подав загальну характеристику матурантів та висловив надію, що вони будуть продовжуватимуть навчання зі знання українознавства. Від учительського складу виступав зі словом, учитель Богдан Тодорів, а від Батьківського Комітету, голова п. Степан Вишинський та п. Іван Андріївський. Пан Степан Вишинський закликав матурантів, щоб вони надалі тісно співпрацювали зі школою та Осередком СУМА, та щоб своїм знанням допомагали у вихованні молодого покоління.

Від матурантів промовляли: Панна Павлина Литвин і п. Роман Кнігніцький. Промовці, в імені всіх матурантів, дякували учителям за науку і батькам, що зуміли їх заохотити до вивчення предметів українознавства. З цієї нагоди матуранти зробили свому директорові несподіванку-вручили йому на пам'ятку різьблену касетку.

Від батьків промовляв, п. Богдан Казанівський, який дякував учителям, Батьківському Комітетові за працю та звернув увагу матурантам, щоб були горді із свого українського походження, а вагу знання рідної мови вони відчують в старшому віці.

Бенкетом проводив, учитель Володимир Мельник. Забаву з танцями, з участю молоді проводили Надія Дякун і Ігор Мірчук.

Б. К.

ВИСТАВКА РУШНИКІВ

Оригінальна виставка відбулася в м. Переяславі-Хмельницькому. В Музеї народної архітектури були зібрані сотні зразків надзвичайної краси рушників, переважно з Наддніпрянщини. Найдовші з них були по 6 метрів, походили з минулого століття, але й до нині збірігають надзвичайні переливи барв. Київська преса називала виставку рушників „багатою виставкою полотняних картин".

Фінікс вшанував пам'ять Головного Отамана

Заходом Громадського Комітету покликаного до життя з ініціативи Союзу Українських Ветеранів в ЗСА, у м. Фінікс, Арізона, в неділю 23-го травня ц. р. в залі української католицької парафії відбулася святочна Академія, присвячена 45-ій річниці трагічної смерти св. п. С. Петлюри, Головного Отамана армії УНР та Голови Директорії.

Академію попередили панахиди, які відправили пароохи обох українських церков — православної та католицької.

Академію відкрив голова Громадського Комітету майор К. Тржепель Елліс коротким словом, привітавши гостей, закликав вставанням з місць та однохвилинною мовчанкою вшанувати пам'ять С. Петлюри. Потім, присутні вислухали американський і гимн з награної платівки та суму, під час якої протоієрей О. А. Ілінський — парох української православної церкви, поклав під портрет С. Петлюри 5 червоних троянд — символ 5-ох куль.

Полковник А. Генсуровський виголосив реферат в якому освітлив многогранну діяльність С. Петлюри в Україні та закордоном. Далі слідувала деклямація п-і К. Ф. Чопівської, виступ дітей Рідної Школи, спів та гра на скрипках, деклямація учительки РШ панни Підлісецької, виступ хору української православної парафії під батутою о. А. Ілінського, Співала панна Ліда Кошман — сопрано, а в дуеті: о. Ілінський — бас баритон — та тенор - диригент п. Сагуленко.

Академію закінчили українським національним гимном. Заповідачем програми був хорунжий М. Бурда. Мистецьке оформлення сцени арт. - маляр К. Тржепель Елліс.

Присутніх на Академії було понад 60 осіб. Молоді майже не було. Як на нашу маленьку громаду та брак мистецьких сил, академія пройшла задовільно. Чистий прибуток — 32.00 дол. переказано на розбудову Бібліотеки ім. С. Петлюри в Парижі.

Всім учасникам, які прислужилися до звеличання пам'яти С. Петлюри, належиться щира подяка.

Громадський Комітет

Не можна не згадати про сл. п. Михайла Гарасима

В „Свободі" з дня 29-го червня 1971 р. було коротеньке повідомлення Т-ва Українських Кооператорів (ТУК) про смерть сл. п. Михайла Гарасима, бувшого кооператора та непересічного громадянина-суспільника. Забутий і осамітнений помер він в Чікаґо в дні 25-го червня 1971 р.

Будучи організатором Крайового Молочарського Союзу, пізнав я Покійного, як непересічну людину і тому уважаю, що належиться йому хоч тепла згадка після його відходу.

Ми часто стрічалися з покійним будь-то, як приїздив він до Львова і заходив до Маслосоюзу, будь-то в часі моїх службових виїздів до села Молошковичі в Яворівщині, де родивсь і якому посвятився майже все своє життя.

Син заможнього господаря, довголітнього, свідомого начальника громади. Після покінчення гімназії прийшла І-ша світова війна, яка перервала дальші студії. Він, як і багато тоді нашої молоді, мусів спершу боротися в рядах чужої армії, заки став до боротьби за свою справу. З днем 1-го листопада 1918 р., бере участь в боях проти Польщі в обороні рідної землі, а відтак переходить усі труди й злидні визвольної боротьби, як старшина в рядах УГА.

До свого рідного гнізда був так прив'язаний, що після війни залишається в Молошковичах і працює над усвідомленням та економічним піднесенням зниденого війною нашого села. Вкороті стає душею розбудови кооперативного життя, організує і веде споживчу кооперативу, а згодом організує і вміло веде Районову Молочарню в Молошковичах та причинює до неї всі доокличні села.

Своєю солідною працею, лагідною вдачею, ніжною поведінкою та сталою усмішкою на лиці з'єднує собі успіх. Тому й нічого дивного, що взивають його всюди, де щонебудь твориться в Яворівщині. Любив свій нарід, трудився для нього та вибирав багато, а при тому занедбував своє приватне життя. В житті зазнав стільки прикростей, як мало хто. В часі польської „пацифікації" були його польські улани до того, що кусками тіло відпадало. Три тижні пролежав в лічниці з посиченою спиною. За часів німецької окупації був якийсь час начальником складниці в Радимні, що належала Окружному Союзові Кооператив в Ярославі. В тому часі одружився вже в старших літах. При другій московсько-большевицькій навалі, дивним збігом обставин розстається з дружиною, яка приводить на світ дитину, якої він вже не бачив. Ця розлука дуже пригнобила покійного та мала великий вплив на дальше його життя. Усмішка зникла з лиця, не допізнання змінився, почав занепадати, прийшла серйозна недуга, що тяжко підрівняла довший час, аж нарешті згасло передчасно життя.

Як ми стрінулись кілька літ тому в Чікаго, жалівся мені покійний, що вже не володіє рукою до тої міри, що не в стані відписувати ані мені, ані на обіжники Братства Маслосоюзників. Я успокоював його та приобіцяв, що незалежно від того будемо й дальше держати з ним зв'язок.

Тим всім, що знали сл. п. Михайла Гарасима напевно стало дуже боляче, що не стало між живими цієї людини, що була тяжко переслідувана долею, що нічого не зазнала в житті, крім тяжких ударів. Відійшов від нас чоловік небуденних чеснот. Надзвичайно скромний (як правдивий вояк), ніжний, учинний, доброзичливий, а при тому обов'язковий та надзвичайно працьовитий.

Друзі розсіяні по всьому світі. Дружина і дитина по тому боці залізної заслони. Всі близькі були далеко від нього в його останніх хвилинах. . .

М. Х.

В Україні померла поетка Олена Журлива

Київ. — „Літературна Україна" з 15 червня помістила фото й короткий некролог, підписаний Правлінням Спілки Письменників України та правлінням письменницької організації в Одесі, — повідомлення про смерть поетки Олени Журливої. Справжнє прізвище Олени Журливої, народженої 1898 року в Смілій на Черкащині, було Олена Котова. Дочка вчителя, рано почала писати, оспівуючи красу української природи і української людини. Закінчила Київський Інститут народної освіти, стала кандидатом філологічних наук. Найбільш важливими творами Олени Журливої були її перші поезії, а потім збірки „Поезії". „Голуби" та ін., також для дітей „Ой, літечко, літо", „У нашої Наталі". Своїми кращими творами Олена Журлива ввійшла в українську літературу, як поет-лірик і здібна авторка для юного читача. Була переслідувана режимом. „Літературна Україна" згадала про це коротко: „Тривалий час у творчості Олени Журливої була вимушена перерва", після чого поетка працювала ще 15 років, до дня смерти, не поданого в „Літературній Україні". З підпису під некрологом Одеської Письменницької Організації можна припускати, що Олена Журлива померла в Одесі.

Скульптор і співак з Аргентини

(Закінчення з 1-ої стор.)

дитинства. В Австрії був учасником Ансамблю „Муза" під мистецьким керівництвом Леонтія Крушельницького, як співак і соліст-танцюрист.

Переїхавши до Аргентини, М. Голодик належав до Драматичної студії ім. Лесі Курбаса, в якій активним був тогочасний „аргентинець" маестро Володимир Ласовський. У Буенос Айресі М. Голодик поставив у модерному плані для аргентинського глядача оперу Верді „Ріголетто", вивчив еспанську мову, виступав як соліст у 10 операх. Маючи родину з 2-х дітей, 4 рр. і 7 місяців, та дружину Сельву, еспанку, яка радо виступала в Аргентині з деклямаціями Т. Шевченка еспанською мовою, як і інших українських поетів, М. Голодик співпрацював у Буенос Айресі й ін. містах з майже 50 архітектами, виготовляючи для них проєкти мистецького оформлення фронтонів, стін і заль великих будинків. Тепер, працюючи в „Модерн Арт Фаундрі", він розшукує архітектів-українців для бажаної співпраці.

Микола Голодик підготовляє свою першу індивідуальну виставку скульптур у Ню Йорку, а його вірші напевно почуємо восени в ЛМ-Клюбі.

ЗБИРАЮТЬ МАТЕРІЯЛИ

Мюнхен. — Понад 20 літ працювала Українська Реальна Реформована Гімназія у Празі — Ржевницях і Модржанах, випустивши сотні абітурентів, які закінчували потім вищі навчальні заклади у Чехо-Словаччині й ін. країнах. Колишні професори і студенти тієї школи вирішили зібрати матеріяли й видати про гімназію документальний збірник. Частину матеріялів і цінних фотодокументів уже зібрано. Хто бажав би сконтактуватися з Ініціятивною групою в справі матеріялів для збірника, з кол. професорів та студентів і студенток Гімназії, має писати на адресу:

Gregor Tkaczenko, 8 Muenchen 45, Grohmannstr. 18, W. Germany.

ДОЛИНСЬКІ „РЕКОРДСМЕНИ"

У Долинському районі на Прикарпатті автобаза має тільки 52 автомобілі, але за минулий рік її шофери мали зареєстрованих „більше 40 порушень правил їзди", сказано в „Радянській Україні" з 13 липня. „Дві аварії коштували кількох людям життя". Причини: шофери безоглядно п'ють горілку, а також „відсутність належної ремонтної бази". Автоінспекція встановила, що „майже половина машин технічно несправна, і все ж їх випускають на лінію". Подібне діється в Надвірнянському, Калуському, Коломийському районах.

Президія і Виконний Орган УНРади відбули засідання

(Закінчення з 1-ої стор.)

ких Церков, проти переслідування совєтським режимом Валентина Мороза й інших українських патріотів, заяву з нагоди 50-ліття УАПЦ, з нагоди 50-ліття Базару, совєтська мирова кампанія, вибори до Громадського сектору, скликання сесії УНРади. Текст Декларації незабаром буде поданий до загального відома нашого громадянства.

Представник ОУН мгр. Мирослав Антохій відчитав на засіданні Президії УНРади заяву Проводу ОУН, у якій схвалюється становище кол. Голови УНРади Якова Маковецького й мотивують ся його уступлення.

Перед засіданням Президії УНРади відбулося того ж самого дня засідання ВО УНРади, в якому, крім членів ВО, взяли участь президент УНР Микола Лівицький та віце-президент УНР Микола Степаненко. На цьому засіданні голова ВО Спиридон Довгаль зреферував актуальні питання, які заторкують діяльність ВО, зокрема справу бюджету, діяльності канцелярії ДЦ УНР, Регуляміну виборів до громадського сектору УНРади, покликання Головної виборної комісії, VII Сесії УНРади, місце відбуття Сесії, закупу приміщення для ДЦ УНР в екзилі тощо. ВО УНРади потвердив попередню постанову про поїздку президента УНР Миколи Лівицького до ЗСА й Канади, яка має відбутися в вересні ц. р. Усі обговорені та прийняті на засіданні справи Голова ВО Спиридон Довгаль зреферував згодом на Засіданні Президії УНРади.

18-ЛІТНІЙ ВІЛЛЬЯМ КРЕЙМЕР НАМАГАВСЯ здобути гроші найдешевшим коштом: у м. Сан Луїс він підійшов до директора аеродрому і вимагав від нього 30.000 долярів, погрожуючи, що на випадок відмови — зірве динамітом летовище. Таємні агенти Федерального Бюра Інвестигації заарештували злочинця.

Повідомлення Адміністрації

З уваги на те, що в днях від 26-го до 31-го липня „Свобода" не буде появлятися, проситься всіх, хто мав би на цей час якісь оголошення, надіслати їх до публікації перед тією однотижневою перервою.

ТАРЗАН, Ч. 6592. Тарзан перекинув Леолі ножа

Коли Тарзан молиться, щоб ніхто з двадцяти озброєних людоловів не прокинувся...